

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

اهمیت روز جهانی قدس امسال

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) (<http://www.iribnews.ir>)

پژوهشگر: حسین رضائی پور

فهرست

صفحه	عنوان
۲.....	❖ چکیده.....
۳.....	❖ مقدمه.....
۴.....	❖ فلسطین و روز قدس از منظر امام خمینی(ره).....
۵.....	❖ فلسطین و روز قدس از منظر مقام معظم رهبری.....
۵.....	❖ اهمیت روز جهانی قدس امسال.....
۶.....	➢ مصادف شدن با روز نکبت.....
۶.....	➢ چند ماه بعد از اجرای طرح معامله قرن.....
۷.....	➢ بن بست سیاسی در تشکیل دولت رژیم صهیونیستی.....
۷.....	❖ کلام آخر.....

- روز جهانی قدس امسال؛ متفاوت از سال‌های گذشته خواهد بود.
- در شانزدهم مرداد سال ۱۳۵۸، یعنی تقریباً هفت ماه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران در پیامی آخرین جمعه ماه مبارک رمضان هر سال را «روز قدس» نامیدند
- نگرش امام خمینی (ره) درباره فلسطین و روز قدس؛
 - بازیابی هویت اسلامی و بازگشت به اسلام
 - کوتاه کردن دست غاصب اسرائیل و پشتیبانان او از سرزمین فلسطین
 - نقش تعیین کننده سرنوشت فلسطین
 - روز مقابله مستضعفین با مستکبرین
 - بسیج عمومی اسلامی
 - بیداری و آزادی از قید اسارت و بردگی شیاطین بزرگ و ابرقدرت‌ها
- نگرش رهبر معظم انقلاب درباره فلسطین و روز قدس؛
 - روز قدس نماد صف‌بندی حق در مقابل باطل
 - روز خنثی کردن توطئه فراموشی مسئله فلسطین
 - روزی که مردم مظلوم فلسطین احساس می‌کنند ملت‌ها پشت سرشان هستند
 - روز دمیدن خون در رگ‌های امت اسلامی
 - متوقف کننده حذف فلسطین از نقشه جغرافیای جهانی
- اهمیت روز جهانی قدس امسال؛
 - ❖ مصادف شدن با روز نکبت
 - ❖ چند ماه بعد از اجرای طرح معامله قرن
 - ❖ بن بست سیاسی در تشکیل دولت رژیم صهیونیستی

روز جهانی قدس امسال متفاوت از سال‌های گذشته خواهد بود. ویروس کرونا و دستورالعمل‌ها و محدودیت‌های اعلام شده از سوی ستاد ملی مبارزه با این بیماری باعث شده است که روز جهانی قدس به صورت راهپیمایی برگزار نشود. اما این ویروس و تبعات ناشی از آن موجب نمی‌شود که مسئله اول جهان اسلام به فراموشی سپرده شود. قدس شریف و فلسطین یک دغدغه فراملی است و جنبه انسانی و دینی دارد.

در شانزدهم مرداد سال ۱۳۵۸، یعنی تقریباً هفت ماه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران در پیامی آخرین جمعه ماه مبارک رمضان هر سال را «روز قدس» نامیدند و از ملت‌های جهان به خصوص مسلمانان دعوت کردند در همبستگی با ملت ستمدیده فلسطین و محکومیت جنایات رژیم صهیونیستی، راهپیمایی کنند.

از آنجا که جان‌های مسلمانان و مؤمنان در روزهای پایانی ماه مبارک رمضان زلال‌تر شده و پیوند محکم‌تری با خداوند متعال برقرار کرده است، بنابراین تعیین آخرین جمعه این ماه مبارک بهترین گزینه برای روی آوردن دل‌های مؤمنان به سمت آرمان فلسطین و مسجدالاقصی، اولین قبله مسلمانان و سومین مکان مقدس اسلامی پس از مکه معظمه و مدینه منوره است.

در روز جهانی قدس ملت‌های مسلمان از یک‌سو پیوند ناگسستنی فلسطین، بیت‌المقدس و قدس شریف را با دنیای اسلام مورد تأکید قرار می‌دهند و از سوی دیگر اندیشه و آرمان آزادسازی قدس از چنگال صهیونیست‌ها را در میان مسلمین و همه آزادگان جهان احیاء می‌نمایند. بر همین اساس مراسم روز قدس یک آئین تشریفاتی نیست، بلکه نمادی از نفرت عمومی دنیای اسلام نسبت به اشغالگری، ستم و جنایات رژیم صهیونیستی و حامیان آن است که پیدایش ننگین خود را بر اساس حاکمیتی نژادپرستانه استوار کرده‌اند و در طول ۷۲ سال گذشته لحظه‌ای از ترور، تخریب و کشتار صاحبان اصلی فلسطین یعنی مسلمانان عرب دست نکشیده‌اند.

اگرچه امروز بخش‌هایی از جهان اسلام درگیر روزهای سخت و وقایع خونبار است؛ هرچند شدت خشونت و کشتار کودکان، زنان و غیر نظامیان در یمن به جریان هرروزه زندگی مسلمانان این کشور بدل شده است؛ هر چند صباح، اخبار و تصاویر انفجارهای هولناک تروریستی در لبنان، افغانستان، و ... و سرکوب و خشونت علیه مسلمانان در هند و برخی مراکز جهان دل‌های جهانیان را به درد می‌آورد؛ اما این رخدادهای غم‌انگیز، هرگز مسلمانان راستین را از فلسطین به‌عنوان مسئله و اولویت اول جهان اسلام غافل نخواهد کرد؛ چرا که همه این برادرکشی‌ها، جنگ‌افروزی‌ها و جنایات را تکه‌های پازلی می‌دانند که صهیونیست‌ها به دنبال تکمیل آن هستند و تصویر شوم نهایی آن فراموشی اصل اشغالگری، پذیرفتن موجودیت جعلی اسرائیل، تنها شدن ملت مظلوم و محصور فلسطین و جدا شدن نخستین قبله، دومین مسجد و سومین حرم شریف مسلمانان از پیکره جهان اسلام خواهد بود.

انتخاب روز قدس به عنوان مهم‌ترین روز همبستگی با مسائل جهان اسلام از سوی امام خمینی (ره) در اوایل پیروزی انقلاب اسلامی، قدس و فلسطین را به عنوان مهم‌ترین شاخص در تفکر جامعه انقلابی و اسلامی ایران مطرح ساخت.

❖ فلسطین و روز قدس از منظر امام خمینی(ره)

امام خمینی(ره) به دلیل آگاهی از مشکلات و معضلات درونی جهان اسلام از جمله ضعف و ناتوانی یا وابستگی بعضی از سران کشورهای اسلامی همواره بر آگاهی و شعور عمومی جهان اسلام منبعث از اصول اعتقادی و مشترکات ایمانی و فرهنگی امت و پرهیز از اختلافات فرقه‌ای تاکید می‌نمودند.

اهم نظرات امام خمینی (ره) در باره فلسطین را می‌توان در موارد زیر خلاصه نمود:^۱

بازیابی هویت اسلامی و بازگشت به اسلام

افشای مکرر نقشه اسرائیل بزرگ مبنی بر اسرائیل مرزهای تو از نیل تا فرات است و تاکید بر خطر توسعه‌طلبی رژیم صهیونیستی و تفکیک یهود از صهیونیسم

بهره‌گیری از فرصت‌ها و ظرفیت‌ها و قابلیت‌های جهان اسلام که اعلام آخرین جمعه ماه مبارک رمضان به عنوان روز جهانی قدس نمونه‌ای از این رویکرد آگاهانه امام خمینی بود.

کوتاه کردن دست غاصب اسرائیل و پشتیبانان او از سرزمین فلسطین

نقش تعیین کننده سرنوشت فلسطین

روز مقابله مستضعفین با مستکبرین

هشدار به ابرقدرت‌ها

روز احیای اسلام

بسیج عمومی اسلامی

تشکیل حزب مستضعفین

بیداری و آزادی از قید اسارت و بردگی شیاطین بزرگ و ابرقدرت‌ها

استفاده از ایمان و قدرت اسلام

^۱. هدف‌های بنیانگذار جمهوری اسلامی از نام گذاری روز قدس چه بود؟ پرتال امام خمینی ؛ ۹۴/۳/۲۷

❖ فلسطین و روز قدس از منظر مقام معظم رهبری^۱

روز قدس نماد صف‌بندی حق در مقابل باطل	دست خدا مردم را در گرمای روز قدس با دهان روزه به خیابان می‌آورد
متوقف‌کننده حذف فلسطین از نقشه جغرافیای جهانی	روز خنثی کردن توطئه فراموشی مسئله فلسطین
روزی که مردم مظلوم فلسطین احساس می‌کنند ملت‌ها پشت سرشان هستند	روز دمیدن خون در رگ‌های امت اسلامی
عقب‌نشینی صهیونیست‌ها با برگزاری درست مراسم روز قدس	روزی که ملت‌های مسلمان حرفشان را در دنیا مطرح می‌کنند
روز سرمشق شدن ملت ایران برای سایر ملت‌ها	روز حفظ امنیت کشور، ملت و دستاوردهای انقلاب

❖ اهمیت روز جهانی قدس امسال

^۱. سخنرانی‌های رهبری در دفاع از مردم مظلوم فلسطین، <http://www.khamenei.ir>

روز جهانی قدس از چند جهت حائز اهمیت است؛

➤ مصادف شدن با روز نکبت

روز جهانی قدس امسال با فاصله یک هفته‌ای از روز نکبت همراه هست. روز نکبت یا همان روز تشکیل رژیم غاصب و اشغالگر صهیونیستی در سال ۱۹۴۸ میلادی که ۷۲ سال از اشغال و غصب سرزمین فلسطین توسط این رژیم خون آشام می‌گذرد. چنین روزی که روز نفرت و انزجار مسلمانان و فلسطینیان است امسال مصادف با روز جهانی قدس شده است.

➤ چند ماه بعد از اجرای طرح معامله قرن

روز قدس امسال در حالی گرامی داشته می‌شود که کمتر از ۴ ماه از اجرای طرح به اصطلاح صلح «معامله قرن» می‌گذرد. طرحی که در همان آغاز به پایان رسید و با شکست و ناکامی رژیم غاصب و حامیان آن رژیم همراه شد. چراکه تمام توافقاتی که در سال‌های گذشته میان صهیونیست‌ها و فلسطینی‌ها حاصل شده، لاقلاً امضای یک جریان سازشکار را ذیل خود داشته و همین امضا - حداقل در ظاهر - برای توافقات به‌عمل آمده ایجاد مشروعیت می‌کرده‌اند. اما امروز که همه گروه‌های فلسطینی یک صدا و یکپارچه، با معامله قرن اعلام مخالفت کرده‌اند و هیچ‌کدام از آنها حاضر به قبول یک بند از این طرح هم نیستند، دیگر نه پول و نه زور قادر به مشروعیت‌سازی برای معامله قرن نخواهند بود. به عبارت دیگر، پیامد مشخص این مخالفت، فقدان مشروعیت سیاسی، حقوقی و دیپلماتیک برای طرح به اصطلاح صلح ترامپ است.

محمود عباس رئیس تشکیلات خودگردان، از همان ابتدا طرح معامله قرن را ننگین خواند، مردود دانست و آن را با دیگر توطئه‌ها به جهنم حواله داد.^۱ گروه‌های فلسطینی که سال‌ها بر سر مسئله سازش با آمریکا و رژیم صهیونیستی، با یکدیگر اختلاف داشتند، امروز یکپارچه و تمام‌قد در مخالفت با طرح معامله قرن، با یکدیگر متحد شده و با صدای واحد اعلام کرده‌اند که از حق بازگشت آوارگان فلسطینی به سرزمین‌های اجدادی، حق تعیین سرنوشت، تأسیس حکومت فلسطینی و مالکیت مسلمانان بر قدس شریف، قدمی عقب نخواهند نشست. به عبارت دیگر، امروز از زبان رهبران تشکیلات خودگردان و جنبش فتح، همان چیزی را در مورد معامله قرن می‌شنویم که از زبان رهبران حماس و جهاد^۲.

از طرفی، بیش از ۱۰۰ عضو دموکرات مجلس نمایندگان آمریکا، ۱۳۳ نماینده پارلمان انگلیس، «آنتونیو گوترش» دبیرکل سازمان ملل متحد، «جوزف بورل» مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، روسیه و چین، سازمان عفو بین‌الملل، سازمان همکاری‌های اسلامی، اتحادیه عرب، اتحادیه آفریقا و بسیاری از سازمان‌های بین‌المللی، دولتی و غیردولتی و سیاستمداران بلندپایه جهان با معامله قرن مخالفت کرده‌اند.

۱. خبرگزاری فارس؛ ۱۳۹۸/۳/۱۵.

۲. روزنامه حمایت؛ ص ۱۳۹۸/۱۱/۱۲؛ ۲.

➤ بن بست سیاسی در تشکیل دولت رژیم صهیونیستی

چند ماهی هست که رژیم صهیونیستی با بن بست سیاسی در تشکیل دولت دست و پنجه نرم می‌کند. رژیم صهیونیستی از دی ماه ۱۳۹۷ دولت مستقری ندارد؛ حدود یک سال است که دولت انتقالی نتانیاهاو، به‌طور موقت در رأس کار قرار دارد؛ اختلافات میان رقبای سیاسی رژیم اشغالگر قدس، آنچنان بالا گرفته که کار حتی به اردو کشی خیابانی هم کشیده است! ظرف کم‌تر از یک سال سه دور انتخابات در اراضی اشغالی برگزار شد، اما حتی وفاق حداقلی ایجاد نشد که بتوان بر اساس آن نخست وزیر تعیین کرد و دولت را شکل داد. مسیرهای دیگری هم که در قانون اساسی رژیم صهیونیستی پیش‌بینی شده بودند، طی شدند، اما نتیجه‌ای در بر نداشتند.

بحران سیاسی امروز، در تاریخ ۷۲ ساله رژیم اشغالگر قدس سابقه نداشته است. برگزاری سومین انتخابات در رژیم اسرائیل در کم‌تر از یک سال، سه میلیارد دلار هزینه روی دست خزانه گذاشته و این جدای از خسارت‌های وارد شده به بازار کار است که در هر انتخابات به‌طور کامل تعطیل می‌شود^۱. البته ضررهای این بحران تنها مالی نیستند؛ تحلیلگران معتقدند جا افتادن و استمرار این شرایط جدید می‌تواند شرایط داخلی را با ناامنی گسترده‌ای روبرو کند^۲. یولی ادلشتاین رئیس پارلمان رژیم صهیونیستی می‌گوید "بحران سیاسی کنونی ضربه بزرگی به اقتصاد، امنیت و جامعه صهیونیستی زده است"^۳.

❖ کلام آخر

در یک نگاه کلی، رژیم صهیونیستی از سال ۲۰۰۰ به این سو روند نزولی داشته است. حتی فرآیندهایی همچون ساخت دیوار حائل (از سال ۲۰۰۳ تاکنون) و معامله قرن را می‌توان گواهی بر محدود شدن این رژیم، دست و پا زدن برای حفظ وضع موجود و عقب نشینی از رویای نیل تا فرات دانست. از طرفی، هرچند با اعلام رسمی معامله قرن، نتانیاهاو انتظار داشت پیامدهای مطلوبی برای او و حزب متبوعش به همراه داشته باشد و به آینده سیاسی مبهم او تا حدودی امیدواری ببخشد، اما در ادامه با شکست نتانیاهاو و عدم کسب کرسی‌های لازم توسط حزبش نتوانست دولت تشکیل دهد و بن بست سیاسی بی‌سابقه همچنان این رژیم اشغالگر را در بر گرفته است. این ویژگی‌ها و شرایط روز جهانی قدس امسال را متمایز از سال‌های گذشته کرده است.

۱. خبرگزاری قدس (قدسنا)؛ ۱۳۹۸/۹/۱۱.

۲. شبکه خبری العالم؛ ۱۳۹۸/۹/۲۱.

۳. خبرگزاری قدس (قدسنا)؛ ۱۳۹۸/۹/۱۱.

۴. مرکز اطلاع رسانی فلسطین؛ @PalestineNews؛ (۱۱،۱۲،۱۹)